

Sygn. akt VIII U 1325/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Ewa Grychtoł

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2017 r. w Gliwicach

sprawy M. M. (M.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o składki

na skutek odwołania M. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 9 czerwca 2017 r. **nr** (...) - (...)

1. umarza postępowanie w części dotyczącej składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2012 roku do czerwca 2016 roku;
2. w pozostałej części odwołanie oddala;
3. wniosek M. M. o prawo do zasiłku chorobowego za okres od stycznia 2009 roku do października 2009 roku przekazuje do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.;
4. odstępuje od obciążania M. M. kosztami zastępstwa procesowego.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. akt VIII U 1325/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 czerwca 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C., powołując się na art. 83 ust. 1, art. 32 i art. 46, ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustalił dla M. M. wysokość zaległych składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2012r. do listopada 2016r. w łącznej kwocie 15.971,53 zł wraz z odsetkami w łącznej kwocie 3.956,00 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że M. M. jako płatnik składek był zobowiązany do opłacania comiesięcznych składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz, że od składek nieuiszczonych w terminie naliczane są odsetki za zwłokę. Dalej ZUS wskazał, że obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym obowiązuje osoby prowadzące działalność gospodarczą od momentu jej rozpoczęcia do zaprzestania. W załączniku do tej decyzji organ rentowy zamieścił szczegółowe zestawienie należnych i nieopłaconych składek z rozbiciem na poszczególne miesiące za które miały być opłacone, jak również z uwzględnieniem należności głównej i należnych odsetek.

Od powyższej decyzji odwołanie wniósł M. M.. Na rozprawie w dniu 23 listopada 2017r. przyznał, że w dalszym ciągu prowadzi działalność gospodarczą, jednak równocześnie podniósł, że od 2 lat jest uprawniony do emerytury i w jego ocenie nie powinien ponosić obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne, w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Dodatkowo w tym samym dniu złożył do protokołu wnioski o rozpoznanie jego uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego za okres od stycznia do października 2009r., bowiem w tym czasie był niezdolny do pracy, natomiast organ rentowy dotychczas nie ustalił mu prawa do tych świadczeń.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swe dotychczasowe stanowisko. ZUS wskazał, że decyzję wydał w oparciu o przepisy ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U.

z 2016r., poz. 121, ze zm.). Organ rentowy wyjaśnił ponadto, że w wyniku ponownej analizy stwierdził, że już wcześniej (...) Oddział w Z. wydał w dniu 14 września 2015r. decyzję określającą dla odwołującego wysokość zaległości składkowych z tytułu prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, w której objęto okres od sierpnia 2009r. do czerwca 2015r., tj. za okres częściowo objęty zaskarżoną decyzją w niniejszej sprawie. Tym samym (...) Oddział w C. w dniu 25 lipca 2017r. wydał kolejną decyzję, zmieniającą zaskarżoną decyzję poprzez określenie spornego zadłużenia jedynie za okres od lipca 2015r. do listopada 2016r., gdzie należność główną określono na 4.854,91 zł, zaś odsetki na 449,00 zł.

Sąd ustalił co następuje:

M. M. prowadzi działalność gospodarczą od roku 1995.

Prawomocną decyzją z 13 października 2011r. (...) Oddział w Z. określił, że M. M. w okresie od 1 stycznia 1999r. do 17 marca 2003r. oraz od 1 września 2003r. do 22 grudnia 2008r., z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Natomiast decyzją z 23 stycznia 2012r. Dyrektor (...) Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w K. objęto M. M., z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym, od 1 stycznia 1999r. do nadal. Również i ta decyzja nie była przez ubezpieczonego kwestionowana. Od stycznia 2012r. odwołujący jako płatnik składek zaprzestał opłacania należnych składek na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne. Natomiast od października 2014r., jest uprawniony do emerytury.

W dniu 9 czerwca 2017r. organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję ustalając dla ubezpieczonego wysokość zaległych składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2012r. do listopada 2016r., w łącznej kwocie 15.971,53 zł wraz z odsetkami

w łącznej kwocie 3.956,00 zł. Jako załącznik do tej decyzji organ rentowy dołączył również wykaz należności na poszczególne fundusze, za konkretne miesiące z rozbiciem na należność główną i odsetki. Następnie po wniesieniu przez ubezpieczonego odwołania od tej decyzji, organ rentowy dokonał ponownej analizy sprawy i stwierdził, że już wcześniej, tj. w dniu 14 września 2015r. (...) Oddział w Z. wydał decyzję określającą dla odwołującego wysokość zaległości składkowych z tytułu prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, w której objęto okres od sierpnia 2009r. do czerwca 2015r., tj. za okres częściowo objęty zaskarżoną decyzją w niniejszej sprawie. W związku

z powyższym (...) Oddział w C. wydał kolejną decyzję z 25 lipca 2017r., zmieniającą zaskarżoną decyzję, jedynie w tym zakresie, iż określił sporne zadłużenie jedynie za okres od lipca 2015r. do listopada 2016r., ustalając należność główną na 4.854,91 zł, natomiast odsetki na 449,00 zł.

Odwołujący na rozprawie w dniu 23 listopada 2017r. nie kwestionował wyliczeń organu rentowego. Nie zgodził się natomiast co do zasady z koniecznością opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne, za sporny okres. W jego ocenie bowiem, wprawdzie nadal prowadzi działalność gospodarczą, jednak równocześnie od października 2014r., jest uprawniony do emerytury, od której odprowadzane są składki na ubezpieczenie zdrowotne, co w jego ocenie powoduje, że nie ma obowiązku opłacania składek na to ubezpieczenie, w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Powyższe okoliczności Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, oraz wyliczeń ZUS stanowiących załącznik do zaskarżonej decyzji. Zebrane dowody Sąd uznał za wystarczające i mogące być podstawą ustaleń faktycznych oraz rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie spornym nie było, że odwołujący z tytułu indywidualnej działalności gospodarczej został przez NFZ prawomocnie objęty obowiązkiem podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu. Nadto ubezpieczony nie kwestionował ustalonej dla niego z tego tytułu podstawy wymiaru składek.

Przedmiotem sporu było natomiast, czy mimo ustalenia powyższego obowiązku, ubezpieczony był zobowiązany w spornym okresie do opłacania składek na to ubezpieczenie i czy w związku z tym powstała po jego stronie zaległość składkowa.

Zgodnie z treścią art. 109 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2017r., poz. 1938 ze zm.) „1. Dyrektor oddziału wojewódzkiego Funduszu rozpatruje indywidualne sprawy z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego. Do indywidualnych spraw z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego zalicza się sprawy dotyczące objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym i ustalenia prawa do świadczeń.

2. Do spraw, o których mowa w ust. 1, nie należą sprawy z zakresu wymierzania i pobierania składek na ubezpieczenie zdrowotne należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych.

3. Wniosek o rozpatrzenie sprawy, o której mowa w ust. 1, zgłasza ubezpieczony, a w zakresie objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym wniosek może zgłosić w szczególności Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego lub członek rodziny ubezpieczonego, także w zakresie dotyczącym objęcia ubezpieczeniem w okresie poprzedzającym złożenie wniosku.

4. Dyrektor oddziału wojewódzkiego Funduszu rozpatruje sprawy, o których mowa w ust. 1, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia ich wniesienia, wydając decyzję. Uzasadnienie decyzji sporządza się z urzędu.

5. Odwołanie od decyzji wydanej w sprawach, o których mowa w ust. 1, wnosi się do Prezesa Funduszu w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

6. W sprawach, o których mowa w ust. 1, w zakresie nieregulowanym niniejszą ustawą, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego”.

Z kolei obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą wynika z art. 66 ust 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zgodnie z art. 81 ust 2 podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 75 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

W myśl art. 83 ust. 1 ustawy systemowej ZUS wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących m.in. przebiegu ubezpieczeń, ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek.

Mając na uwadze powyższe, nie budzi wątpliwości Sądu, że Dyrektor (...) Oddziału Wojewódzkiego (...) w K. miał prawo wydać decyzję w zakresie podlegania przez odwołującego ubezpieczeniu społecznemu. Również ZUS miał prawo wydać decyzję określającą podstawę wymiaru składek na to ubezpieczenie.

Przed wszystkim należy jednak mieć na uwadze, że odwołujący wskazywał, że od października 2014r. jest uprawniony do emerytury, co w jego ocenie zwalnia go z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne, w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Zgodnie z art. 72, ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób pobierających emeryturę lub rentę powstaje od dnia, od którego przysługuje wypłata emerytury lub renty, i wygasa z dniem zaprzestania pobierania świadczenia.

Natomiast jak stanowi art. 82 ust. 1 tej ustawy w przypadku gdy ubezpieczony uzyskuje przychody z więcej niż jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art. 66 ust. 1, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest z każdego z tych tytułów odrębnie.

Powyższe obowiązki płatnika, wynikają wprost z przepisów ustawy, nie ma zatem potrzeby nakładania na niego takiego obowiązku z drozde decyzji. Przepisy te mają charakter bezwzględnie obowiązujący.

Natomiast w przypadku nie wywiązania się przez płatnika składek ze swojego obowiązku, organ rentowy ma prawo do samodzielnego wydania stosownej decyzji ustalającej wysokość zaległych składek i wezwać do ich opłacenia a następnie do ściągnięcia ich w drodze egzekucji.

Podstawę prawną stanowi tu z art. 83 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym ZUS wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności:

- 1) zgłaszania do ubezpieczeń społecznych;
- 2) przebiegu ubezpieczeń;
- 3) ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek;
- 3a) ustalania wymiaru składek na Fundusz Emerytur Pomostowych i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu tych składek;
- 4) ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych;
- 5) wymiaru świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Po myśli art. 23 ust. 1 ustawy, od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.).

Z kolei zgodnie z art. 31 omawianej ustawy z dnia 13 października 1998r.

o systemie ubezpieczeń społecznych do należności z tytułu składek, w tym składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych stosuje się odpowiednio m.in. art. 26 i art. 29 § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa.

W myśl art. 26 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2017r., poz. 201 ze zm.) podatnik odpowiada całym swoim majątkiem za wynikające ze zobowiązań podatkowych podatki.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 odpowiedzialność ta obejmuje majątek odrębny podatnika oraz majątek wspólny podatnika i jego małżonka.

Mając na uwadze powyższe, nie budzi wątpliwości Sądu, że ZUS miał prawo wydać decyzję określającą wymiar zaległych składek, obciążając skarżącego również odsetkami.

Reasumując, ubezpieczony nie podważył w toku postępowania prawidłowości wydanej decyzji. Tym samym należało uznać, że wysokość zaległych składek została ustalona prawidłowo. W tej sytuacji, przy istnieniu zaległości w opłacaniu składek organ rentowy słusznie wyliczył wysokość odsetek i obciążył skarżącego odsetkami.

Mając na względzie powyższe rozważania Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., w punkcie drugim sentencji odwołanie oddalił.

Nadto Sąd miał na uwadze, że organ rentowy, po wniesieniu przez ubezpieczonego odwołania, wydał w dniu 25 lipca 2017r. kolejną decyzję określającą dla ubezpieczonego wysokość zaległych składek na ubezpieczenie zdrowotne, w treści której objął jedynie okres od lipca 2015r. do listopada 2016r.

Stosownie do treści art. 477¹³ k.p.c., zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części.

Zgodnie z art. 355 § 1 k.p.c. Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne.

W związku z powyższym, na mocy wyżej powołanych przepisów, orzeczono jak w punkcie pierwszym sentencji.

Sąd miał też na uwadze, że M. M. złożył w niniejszej sprawie do protokołu wnioski o rozpoznanie jego uprawnień do zasiłku chorobowego za okres od stycznia do października 2009r.

Stosownie do treści art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. jeżeli ubezpieczony zgłosił nowe żądanie, dotychczas nie rozpoznane przez organ rentowy, sąd przyjmuje to żądanie do protokołu i przekazuje go do rozpoznania organowi rentowemu. Sąd nie rozstrzyga o zasadności wniosku, nie działa w zastępstwie organu rentowego i nie ustala prawa do świadczeń przed wydaniem decyzji przez organ rentowy

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. postanowił jak w punkcie trzecim sentencji.

Natomiast rozstrzygnięcie zawarte w punkcie czwartym sentencji Sąd oparł na mocy art. 102 k.p.c. w szczególności Sąd miał na uwadze, że początkowo ZUS,

w zaskarżonej decyzji dochodził od ubezpieczonego kwoty około 20 tys. zł, zaś po zmianie tej decyzji decyzją z 25 lipca 2017r. i umorzeniu w związku z tym postępowania

w zakresie nieobjętym już zaskarżoną decyzją, organ rentowy wygrał w punkcie drugim proces jedynie w około 25%. Ubezpieczony zatem wnosząc odwołanie, słusznie mógł przypuszczać, że zaskarżona decyzja jest nieprawidłowa.

Nadto Sąd miał też na uwadze stosunkowo niską wysokość emerytury odwołującego, pozostającą mu po odliczeniu dokonanych przez ZUS egzekucji.

(-) SSO Teresa Kalinka